

«КІНО І РЕШТА СВІТУ»

Анджей Вайда
Київ: «Етнос», 2004.

**АНДЖЕЙ ВАЙДА:
ПОРТРЕТ НА ТЛІ ЕПОХИ**

У київському видавництві «Етнос» нещодавно побачила світ книжка «Кіно і решта світу» — автобіографічний твір видатного польського режисера кіно і театру Анджея Вайди (переклад і примітки Віри Авксентьєвої).

Життєпис у книзі А.Вайди невіддільний від історії країни: політичного і культурного життя Польщі довоєнних часів, періоду ПНР, виборювання незалежності періоду «Солідарності», а також сучасної ситуації. Відверта розповідь про особисті події переплітається з глобальними роздумами над історією, демократією і свободою, проблемами міжнародного звучання.

Читачеві відкриваються основні етапи творчої біографії митця: період категоричного прощання з романтичними ідеалами батьків, ознаменований одним із найвизначніших досягнень світового кінематографа — картиною «Попіл і діамант», роздумів про долю польського народу у драматичних випробуваннях «Льотна» (1959), «Попіл» (1965), «Пейзаж після битви» (1970); спроби протиставити політичним гаслам і голослівним соцреалістичним деклараціям національні культурні традиції у стрічках «Весілля» (1972 — 1973, за С.Виспянським) та «Земля обітована» (1974, за В.Реймонтом), а також світ справжніх людських почуттів у ліричних екранізаціях творів Я.Івашкевича і Т.Конвіцького «Березняк» (1970), «Диригент» (1979), «Панни з Вілька» (1979); період «кіно морального

неспокою», започаткований новаторськими картинами «Людина з мармуру» (1976) і «Людина з заліза» (1981), які суттєво змінили обличчя польського кінематографа.

Видання, сповнене цікавих фактів, позначене виразним авторським почерком, ілюстроване рідкісними фотографіями, зацікавить не лише фахівців, а й широку читацьку аудиторію.

Віра Кандинська

**КІНЕМАТОГРАФІЧНА
БУКОВИНА**

Мальовничі пейзажі та неповторні архітектурні пам'ятки Буковини віддавна приваблюють кінематографістів. У різні часи тут працювали Сергій Параджанов («Тіні забутих предків»), Юрій Іллєнко («Білий птах з чорною ознакою»), Віктор Івченко («Гадюка»), Іван Миколайчук («Вавилон ХХ», «Така пізня, така тепла осінь»), Володимир Денисенко («Сон»), Борис Савченко («Меланхолійний Вальс»), Сергій Маслобойщиков («Співачка Жозефіна і мишачий народ») та багато інших відомих кінорежисерів. Як зазначає кінокритик Володимир Дячков, вулиці Чернівців у кіно неодноразово набували прикмет різних міст світу. Завдяки художникам і реквізиторам студій там «виникали» антуражі Москви, Берліна, Мадрида, Парижа, Одеси, Владивостока, приволзького міста часів громадянської війни і навіть штатівської провінції.

Тож бібліографічний покажчик «Кіно і Буковина», виданий 2005 року в Чернівцях за сприяння Відділу внутрішньої та інформаційної політики та Управління культури Чернівецької облдержадміністрації, а також Чернівецької обласної наукової бібліотеки імені М. Івасюка, нині дуже на часі. Численні матеріали (від монографій до статей у періодиці) згруповано за тематичним принципом. Покажчик відкривається оглядом загальної літератури з історії кіно на Буковині, далі читачам пропонується інформація, що стосується окремих фільмів, згрупованих за назвами в алфавітному порядку, причому в спеціальну рубрику виділено «Фільми, присвячені видатним людям». Окремі розділи присвячено буковинським кінорежисерам та кіноакторам (О.Ананьєв, В.Безпольотова, В.Жижарський, В.Зимня, О.Ільїна), Іванові Миколайчукові, режисерам та акторам, які перебували на Буковині, документальному кіно, аматорському кіномистецтву, відеофільмам та кіномережі в області. Попри безсумнівну цінність викладених фактів, структура покажчика видається доволі нечіткою, що суттєво ускладнює пошук

КІНО І БУКОВИНА.

Біreto В. Гугельська Н.
Бібліографічний покажчик
Чернівці: «Букрек», 2005.

інформації. Хочеться сподіватися, що цей недолік буде виправлено в наступних, доповнених виданнях.

Віра Кандинська

НА ГРЕБЕНІ «НОВОЇ ХВИЛІ»

Нинішньому українському студентові, здавалось би, гріх нарікати на книжковий ринок, який останнім часом пропонує доволі широкий спектр різноманітних підручників та посібників з різних галузей (що належать перу як українських, так і зарубіжних авторів). Однак з невідомих причин у цьому розмаїтті все ж існує помітна «прогалина» — підручники з історії і теорії кіно. І вже вкотре майбутнім кінознавцям доведеться студіювати профільні дисципліни з давно поживклими радянськими виданнями, неunikно позначеними відповідною ідеологією.

Одна з небагатьох спроб заповнити згадану «білу пляму» — навчальний посібник Оксани Мусієнко «Новаторські течії у французькому кінематографі (друга половина ХХ століття)», у 2005 році виданий видавництвом «Заповіт».

У центрі уваги дослідниці — «нова хвиля», знакове явище, що в кінці 50-х — 60-ті роки ХХ століття захопило не лише французький, а й світовий кінематограф. У посібнику ґрунтовно проаналізовано філософські й теоретичні витoki цього напрямку, творчі засади та особливості кіномови. Окремі розділи присвячено провідним митцям — Роже Вадіму, Франсуа Трюффо,